

Stalin, Ekim'in 23. yıldönümünü nasıl kutladı?

Çeviri: Ömer Sevi

İlk kez *Socialist Appeal* gazetesinin 5. cildinin 1 numaralı sayısında, 4 Ocak 1941'de yayımlandı. Metnin orijinal başlığı "How Stalin Celebrated the 23rd Anniversary: Not One Mention of the Fight Against Fascism Was Included Among the 43 Slogans Issued For the November 7th Ceremony" (Stalin 23. Yıldönümünü Nasıl Kutladı: 7 Kasım Töreni İçin Hazırlanan 43 Sloganın Arasında Faşizme Karşı Mücadeleye Tek Bir Atıf Yok) idi.

John G. Wright (1901-1956): Rus asıllı Yahudi Troçkist, çevirmen ve yazar. Gerçek adı Joseph "Usick" Vanzler. Troçki'nin eserlerinin İngilizce çevirilerini yapmıştır. Bugün Özbekistan'ın bir parçası olan Semerkand'da doğdu. Çocukluğunda Rusça, Fransızca, Latince ve Antik Yunanca öğrendi. I. Dünya Savaşı'nda ailesi ABD'ye göç etti ve Harvard Üniversitesi'nde kimya okudu. Üniversite eğitimini tamamlayamamış olsa da bugün doğum kontrol yöntemi olarak kullanılmaya devam edilen belirli bir spermisit jeli üretti ve bunun ticaretiyle hayatını kazanmaya başladı. Edith Rose Konikow ile evlendi; Edith'in babası doğum kontrolü aktivistlerinden ve ABD Komünist Partisi'nin kurucularından Dr. Antoinette Konikow'du. Eşinden etkilenen Vanzler, Kuzey Amerika'daki Troçkist hareketin o sıralardaki ismi olan Amerika Komünist Birliği'ne katıldı. Rusça'dan İngilizce'ye çeviriler gerçekleştirdi. 1938'de Dördüncü Enternasyonal'in ABD seksiyonu olan Sosyalist İşçi Partisi'nin kurucuları arasında yer aldı. 1938'den 1956'daki ölümüne kadar partinin Ulusal Komitesi'nin bir üyesiydi. Vanzler'in *Militant* ile *The New International*'da yayımlanmış yüzlerce makalesi bulunmaktadır.

Ekim Devrimi'nin 23. yıldönümü vesilesiyle Stalin, Sovyetler Birliği'nde tek bir antifaşist sloganın dahi yükseltilmesini yasakladı. Aynı şekilde, her türlü savaş karşıtı veya antiemperyalist slogan da bir tabu sayıldı. Aslına bakacak olursak faşizmden, savaştan, emperyalizmden, faşizmin kurbanlarından, sömürge halklarından, sınıf savaşı tutsaklarından, mültecilerden sadece söz edilmesi bile yasaklandı. Kremlin'in 7 Kasım kutlamaları için yayınladığı 42 resmi sloganda, bırakın burjuvazi şöyle dursun, kapitalizmin kendisinden bile doğrudan söz edilmiyor.

Dünya durumuna atıfta bulunan tek kısım, şu sloganda bulunuyordu: "Yaşasın Sovyet Hükümetinin Dış Politikası! Halklar Arasında Barış ve Anavatanımızın Güvenliğinin Sağlanması Politikası!" Başka bir deyişle: Yaşasın Hitler-Stalin anlaşması!

"Yaşasın Tüm Dünyada Sovyet İktidarı!" şeklindeki ritüele dönüşmüş olan slogan dahi 1940 yılında çıkartıldı.

1935'te, "Halk Cephesi" politikasının başlangıcında (hatırladınız mı?) Stalin'in 18. yıldönümü için yayımladığı sloganlar arasında şunlar vardı: "Fransa'nın Proleterlerine ve Emekçilerine, Faşizme Karşı, Emperyalist Savaşa Karşı Öncü Savaşçılara Ateşli Selamlarımızı İletiriz!"

Peki 1940'ta? Sessizlik.

Ayrıca 1935'te şu sloganlar kullanılmıştı: "Almanya Devrimci Proletaryasına Bolşevik Selamlar! Yaşasın Almanya'nın Kahraman Komünist Partisi! Yaşasın Yoldaş THAELMANN! Onu Faşist Cellatların Pençelerinden Kurtaralım!" 1940'ta ise Kremlin; Thaelmann, Alman Komünist Partisi, İspanyol halkı veya Stalin'in hain ve ölümcül politikalarının diğer kurbanları hakkında endişelenmek yerine faşist diplomatların ellerini sıkarak meşguldü.

1935'te Kremlin bir yandan Mussolini'ye petrol satarken, diğ er yandan da "Habeş Halk Kitleleri Bağımsızlıklarını Cesaretle Savunuyorlar" şeklindeki sloganı kullanarak, bu mücadeleye selam göndermeyi hâlâ hatırlıyordu. Daha sonra Çin de iki selam aldı: 1.) "Kahraman İşçi Sınıfına ve Çin'in tüm Emekçi Kitlelerine Kardeşçe Selamlar. Yaşasın Çin Komünist Partisi!"; 2.) "Emperyalistler Çin'i Bölüyor ve Köleleştiriyor! Kurtuluşu ve Bağımsızlığı İçin Savaşan Çin Halkına Selam Olsun!"

1940'ta sömürge halkları Kremlin'in dikkatine değ er olamadı.

1935'te faşizme karşı o kadar çok slogan atıldı ki, bu sloganların gerçekten hakkını vermek için *Pravda*'nın (*Daily Worker*'dan bahsetmiyorum bile) tüm sayılarını yeniden basmamız gerekir. Aşağıda verdiklerimiz şimdilik yeterli olsun: "Faşizm, Kapitalizmin Emekçi Kitlelere Karşı En Vahşi Saldırısıdır!"; "Faşizm - Bu Saldırganlık Savaşı Demektir!"; "Faşizm - Bu Açlık, Yoksulluk, Sefalet Demektir!"; "Kahrolsun Faşizm! Kahrolsun Kapitalizm!"; "Halklarının En Acı Düşmanı Faşizme Karşı Mücadele İçin Tek Bir Birleşik Cephede Birleşin!" Ve benzerleri, ve benzerleri...

1940'ta? Sessizlik.

O halde 1940'ta Kremlin'in öne sürdüğü 42 sloganının içeriği neydi? Bunların çoğu "selamlamalar" idi. Böylece demir ve demir dışı metalurji sektörünün işçileri, mühendisleri ve teknisyenleri şu sloganlarla selamlandı: "Metal Üretimini Artırmak İçin Mücadele Edin! Metalin Kalitesi İçin Mücadele Edin!" Makine inşa eden sanayi işçileri, mühendisleri, vb. şöyle karşılandı: "Daha Fazla ve Daha İyi Makine!" Yakıt ve elektrik endüstrilerinin çalışanlarına selamlamalar da şöyle: "Daha Fazla ve Daha İyi Yakıt! Daha Fazla ve Daha İyi Elektrik Enerjisi!" Kimya endüstrisinin çalışanlarına verilen selam şöyle: "Daha Fazla Kimyasal!" İnşaat-ticaret işçilerinininki ekteki gibi: "Daha Fazlasını ve Daha İyisini ve Daha Ucuzunu İnşa Edin!" Işık ve Tekstil sanayisinin işçilerine şöyle seslenildi: "Sovyet Ülkesinin Vatandaşları için Daha Fazla Patiska, İpek, Kumaş, Örme Eşya, Ayakkabı ve Giyim!" Devlet ve Kooperatif Ticaret Ağı işçilerine de şu dendi: "Sovyet

Tüketicisine Daha İyi Hizmet!", "Kentte ve Kırdaki Kültürel Sovyet Ticareti İçin Mücadele Edin!" Ve benzerleri, ve benzerleri. (*Pravda*, 4 Kasım 1940)

Kolektif çiftçiler de unutulmadı. Daha büyük ve daha iyi mahsuller ve özellikle daha fazla et için siparişlerle birlikte selamlamalar da aldılar.

Birkaç sert talep de dahil edildi

Basitçe "talepler" dile getiren ve selamlamalar içinde kaybolan bir başka slogan dizisi daha mevcuttu: 1.) "Sanayi ve Ulaştırma için Güçlü Devlet Emek Rezervleri Yaratın!" Başka bir deyişle, Yaşasın Sovyetler Birliği'nde çocuk işçiliğini başlatan 2 Ekim yasaları! 2.) "Üretimi Geciktirenlere ve Düzensizleştirenlere Karşı Mücadele, Anavatanımızın ve Kızıl Ordusunun Gücünü Güçlendirme Mücadelesidir. Anavatanımızın İşletmelerinde Yaşasın İş Disiplini ve Örnek Düzen!" Başka bir deyişle, işçilere kendilerini köleleştiren ve şiddetle karşı çıktıkları 26 Haziran iş yasasını üç kez alkışlamaları söylendi.

"Yaşasın" ile başlayanların sloganlarının listesi tüketmek için oldukça uzun. Birkaç tanesi yeterli olacaktır:

Yaşasın Sovyet Sendikaları! (Temmuz ayında sendikalar ortadan kaldırıldı)

Yaşasın Komsomollar! (Temmuz ayında Komsomollar ortadan kaldırıldı)

Yaşasın İşçi Sınıfımız! (fabrikalara zincirlenmiş işçi sınıfımız)

Yaşasın Kolektif Köylülük! (devlete tahıl teslimatı kotalarını yerine getiremeyen köylülük)

Yaşasın Sovyet Entelektüelleri! (şu anda ortadan kaldırılıyorlar)

Yaşasın Sovyetler Birliği Komünist Partisi! (şu anda tasfiye ediliyor, toplu tasfiyenin 15 Şubat 1941'de, On Sekizinci Parti Konferansı'nın toplandığı tarihte tamamlanması planlanıyor)

İncelenmesi gereken iki önemli slogan

Bununla birlikte, bu 42 slogan arasında özel olarak ilgiyi ve dikkati hak eden iki slogan var. İlk olarak, Kızıl Ordu'nun güçlendirilmesi çağrısında bulunan bir sloganla bağlantılı olarak "Sosyalist Casusluk Hizmetimiz - ÇEKA'ya" oldukça beklenmedik ve ani bir gönderme var. ÇEKA, bilindiği gibi, aslen İç Savaş döneminde örgütlendi. Kremlin'in gizli polisi önce GPU olarak isimlendirildi ve ardından diğer isim oldukça nefret uyandırmaya başladığı için örgüt NKVD olarak yeniden adlandırıldı. ÇEKA ismine 1940'daki bu dönüşün sebebi ne? Halkı daha fazla terörize etmek mi? Yoksa polis terörünün yoğunlaştırılacağına ve bunun da askerî mahkemelerle destekleneceğine dair doğrudan bir tehdit mi? Şüphesiz, hem biri hem de diğeri.

İkinci slogan kelimesi kelimesine şöyledir:

"Yetersizliklerimizin Eleştirisinin Üzerindeki Kapağı Kaldıralım! Devletimizin Kudretini ve Örgütlü Kuvvetini Daha da Güçlendirelim!"

Şimdi, yüzeyde bu, Stalin'in "Bolşevik özeleştirisinin" zararsız bir büyüsüyümüş gibi görünebilir - ama öyle değil. Bu uğursuz slogan, gücün daha fazla merkezileştirilmesini ve totaliter aygıtın daha da "güçlendirilmesini" açıkça talep ediyor. Bütün "eleştirilerin" üzerindeki kapak tam da bu yönde "kaldırılmaktadır". Önümüzdeki haftalar, Stalin'in "Devletimizin Kudretini ve Örgütlü Gücünü" kendi iki elinde nasıl güçlendirmeyi önerdiğini tam olarak ortaya çıkaracak.